

En introduktion til den økonomiske partnerskabsaftale mellem EU og Japan

Offentlige udbud

Hvad er offentlige udbud?

Hvert år indkøber de nationale, regionale og kommunale myndigheder i både EU og Japan varer og tjenesteydelser til flere milliarder euro fra private virksomheder. Det sker gennem offentlige kontrakter og udbud, som virksomheder kan byde ind på.

Hvorfor er offentlige udbud dækket af den økonomiske partnerskabsaftale mellem EU og Japan?

EU og Japan har to af verdens største markeder for offentligt kontrakter.

For udviklede økonomier som EU og Japan vurderes det, at det offentlige udbudsmarked for varer og tjenesteydelser udgør over 15 % af den samlede økonomi. Det er store markeder, der rummer mange muligheder for virksomheder. En stor del af dette foregår på det regionale og lokale niveau og inden for byggebranchen.

Men indtil videre er det en forholdsvis lille andel af offentlige udbud i Japan – 3,5 % – der leveres af udenlandske virksomheder. Det tilsvarende tal for EU ligger på omkring 4,5 %, selv om det varierer.

Japans forpligtelser i henhold til WTO-aftalen om offentlige udbud indeholder en teoretisk adgang til det japanske marked, men det kan ikke måle sig med, hvad EU kan byde på.

Derudover har Japan fortolket sine forpligtelser meget restriktivt, når de skulle udmøntes i lovgivning, hvilket har begrænset adgangen yderligere.

Nogle af de vanskeligheder, som EU-leverandører oplever på det japanske udbudsmarked, er f.eks.:

- en omfattende brug af en "bestemmelse om driftssikkerhed", der udelukker udenlandske leverandører fra overhovedet at byde ind på offentlige udbud inden for jernbanesektoren
- komplekse krav til forholdet mellem kunde og leverandør, der favoriserer indenlandske tilbudsgivere
- krav om dokumentation for, at virksomheden tidligere har udført opgaver på det japanske marked og kan påvise tidligere erfaring med at samarbejde med lokale partnere, hvilket kan være hindrende for nye tilbudsgivere.

EU-Japan

Hvad var EU's mål for denne del af aftalen?

Med denne del af aftalen var det vigtigt for EU, at begge parter:

- er enige om regler, der skal forhindre den ene part i at foretage urimelig forskelsbehandling af tilbudsgivere fra den anden part
- er enige om regler til at højne gennemsigtigheden i udbud af offentlige kontrakter for at sikre, at EU-virksomheder er klar over de muligheder, der er i Japan
- sikrer, at EU-virksomheder har alle muligheder for at deltage i de offentlige myndigheders udbud – på nationalt, regionalt og kommunalt niveau

Hvad har EU opnået i forhandlingerne?

EU har opnået bedre adgang til de kontrakter, som japanske myndigheder på nationalt, regionalt og kommunalt niveau sender i udbud.

1. Nationale myndigheder

Jernbaner

En af EU's prioriteter i forhandlingerne var at sikre større adgang til det japanske marked inden for jernbaneudstyr og -infrastruktur.

Japan har mere eller mindre tilbudt at gå med til dette ved at fjerne den såkaldte bestemmelse om driftssikkerhed. Bestemmelsen havde angiveligt til formål at højne sikkerheden inden for jernbanetransport i Japan – et land, hvor der ofte sker naturkatastrofer.

Men i realiteten udelukkede den udenlandske leverandører fra at byde ind på kontrakter vedrørende levering af tog og andet jernbaneudstyr.

Japan er også gået med til at acceptere en brevveksling angående jernbaner. Dette cementerer det nuværende samarbejde mellem de to parter angående jernbaner i partnerskabsaftalen. Samarbejdet omfatter den "industrielle jernbanedialog" og den "tekniske ekspertgruppe angående jernbaner".

Andet

Japan er også gået med til, at EU-tilbudsgivere kan byde ind på udbud inden for:

- Hospitaler og akademiske institutioner (87 enheder)
- Eldistribution (29 enheder)

2. Regionale og kommunale myndigheder

Japan har accepteret, at EU-leverandører skal have uhindret adgang til udbudsmarkedet i 48 byer, der har ca. 300 000 indbyggere. Tilsammen udgør de omkring 15 % af den japanske befolkning.

EU-Japan

3. Myndigheder på alle niveauer

Derudover har Japan accepteret adskillige foranstaltninger, der bl.a.:

- sikrer en mere retfærdig vurdering af EU-virksomheders tekniske kunnen og erfaring, når de byder ind på offentlige udbud i Japan
- gør det nemmere at få informationer om offentlige udbud
- sætter nye standarder for, hvad virksomheder kan gøre, hvis de syntes de er blevet uretfærdigt behandlet.

Dette er mere vidtgående end den WTO-aftale om offentlige udbud, som 49 WTO-medlemmer har indgået.

Hvad har EU tilbudt Japan?

For sit vedkommende har EU accepteret at åbne delvist op for markedet for offentlig transport i byer, såsom tog og signalsystemer til metroer, samt jernbanefaciliteter over land.

EU har også givet Japan bedre adgang til udbud på lokalt niveau (kommunale myndigheder), der svarer til det, Japan har tilbudt EU.